

Dârjiu (węg. Székelyderzs) leży ok. 10 km od Archity, ok. 35 km od Sighișoary. Mieszkają tu głównie Szeklerzy. Miejscowość po raz pierwszy była wzmiankowana w 1334 r.

Kościół warowny zbudowali Szeklerzy na przełomie wieków XIII i XIV, w stylu romańskim, na wzór świątyń wznoszonych przez Sasów. Przebudowano go w wieku XV w stylu gotyckim, kolejny raz w XVII w. To świątynia unitariańska (kościóły saskie są ewangelickie). Od 1999 r. znajduje się na liście światowego dziedzictwa UNESCO.

W XVI w. kościół otoczono prostokątnym murem obronnym (wcześniej owalny) z basztami – cztery na rogach, piąta z zachodniej strony kościoła. Budowę ukończono w 1530 r. Ma jedynie ok. 5 m wysokości (gdyż wioska znajdowała się na wzniesieniu). Wieża bramna zachowała pierwotny wygląd, z otworami strzelniczymi. Okna strzelnicze są też tuż pod dachem kościoła, wraz z otworami do lania smoły. Na południowo-zachodniej wieży umieszczono w XVII w. zegar słoneczny.

Fot. Jolanta Pol

Elewacja zachodnia i południowa

Prezbiterium zostało zamknięte wielobocznie. Barokowy hełm wieży dzwonnicy jest z wieku XVIII, a zegar z XIX.

Elewacja północna

Elewacja zachodnia (fasada)

Wieża, elewacja północna i zachodnia

Kruchta południowa

Fot. Krzysztof Pol

W podcieniach przy murze obronnym, podobnie jak w fortyfikowanych kościołach ewangelickich, urządzono małe muzeum.

Część południowa obmurowania od strony dziedzińca, podcienia

Fot. Krzysztof Pol

Miejscowa ludność od wieków do dziś przechowuje w twierdzy zapasy żywności, głównie mięso.

Wystawa zabytkowych narzędzi i sprzętu w części północnej obmurowania (od strony dziedzińca)

Fot. Krzysztof Pol

Makieta kościoła (w podcieniu dziedzińca)

Kościół ma sklepienie gwiaździste. Ołtarz usunięto w czasie reformacji, w jego miejscu są organy, obecne z 1837 r.

W głębi prezbiterium

W głębi empory na chór

Baldachim ambony

Stolik i ławki w prezbiterium

Z XVIII w. pochodzi barokowa ambona, z bogato zdobionym baldachimem. Organy i ławki zdobią motywy ludowe, roślinne.

Fot. Jolanta Pol

Freski na ścianie południowej

Zachowały się fragmenty fresków datowane na rok 1419. W czasach reformacji zostały zatynkowane. Odkryto je w 1887, część odzyskano w 2016 r.

Zachowane freski na ścianie południowej (fot. powyżej) przedstawiają biskupów chrześcijańskich, Michała Archaniąła z wagą sprawiedliwości i św. Pawła w drodze do Damaszku.

Fresk na ścianie północnej głównie nawiązuje do legendy dotyczącej bitwy pod Chiraleș (niedaleko Bistrițy) w XI w. Ukazuje m.in. króla Węgier Władysława I Świętego i Połowca (Kumana) z kołczanem (fot. obok).

Fot. Krzysztof Pol

Fot. Krzysztof Pol

Freski na ścianie północnej

W **Mugeni** (ok. 15 km od Dârjiu) jest kościół ewangelicko-luterański (XIII–XIV w.), z cennymi freskami ze scenami dotyczącymi króla Władysława I Świętego, Małgorzaty Antiocheńskiej i sądu ostatecznego.